

Declaració d'adhesió del Plenari de la Diputació de Barcelona a la celebració de l'Any Europeu del Patrimoni Cultural 2018

El Parlament Europeu i el Consell de la Unió Europea van aprovar el 17 de maig de 2017, a proposta de la Comissió Europea, la declaració de l'any 2018 com a Any Europeu del Patrimoni Cultural en reconeixement del paper fonamental del patrimoni cultural europeu com a font comuna de memòria, identitat en la diversitat, diàleg, cohesió i creativitat, tal i com s'esmenta en el propi preàmbul del Tractat de la Unió Europea.

El patrimoni cultural és el teixit de les nostres vides i societats. Envoltat els edificis dels nostres pobles i ciutats, i s'expressa a través de l'arquitectura, els paisatges naturals i jaciments arqueològics. No només està format per la literatura, l'art i els objectes, sinó també per l'artesanía que dissenyem, les històries que expliquem, els aliments que consumim i les pel·lícules que veiem. El patrimoni cultural aplega comunitats i crea interpretacions compartides dels llocs on vivim. El patrimoni cultural abasta un ampli espectre de recursos heretats del passat en totes les formes i aspectes: tangibles, intangibles i digitals (tant originàriament digitals com digitalitzats), inclosos els monuments, paratges, paisatges, competències, pràctiques, coneixements i expressions de la creativitat humana, així com les col·leccions conservades i gestionades per entitats públiques o privades com els museus, biblioteques i arxius, incloent també el patrimoni industrial, l'audiovisual i el cinematogràfic.

El patrimoni cultural ha estat forjat al llarg dels segles per la interacció entre les expressions culturals de les diverses civilitzacions que han poblat Europa. Una millor comprensió i apreciació, -especialment entre les persones joves, del nostre patrimoni divers i compartit ajudarà notablement a consolidar el sentiment de pertinença a la nostra societat i a la Unió i reforçar el diàleg intercultural. Els nous enfocaments participatius i interculturals de les polítiques de patrimoni, així com les iniciatives educatives que atribueixen la mateixa dignitat a totes les formes de patrimoni cultural, poden augmentar la confiança, el reconeixement mutu i la cohesió social, tal com ho demostra la cooperació internacional en el marc del Consell Europeu. Cal, per tant, promoure una major difusió i un major accés al patrimoni cultural i augmentar la seva dimensió europea.

La Comissió Europea ja va subratllar en el passat la necessitat de considerar el patrimoni cultural europeu com un bé comú i un recurs compartit que hem de preservar per a les generacions futures, amb una responsabilitat -també compartida- de tots els agents implicats en la seva conservació, la seva salvaguarda i la seva difusió. L'Agenda Europea per a la Cultura el va reconèixer com un element fonamental, i el va considerar una de les quatre prioritats de la cooperació europea en l'àmbit de la cultura, instant, alhora, a una major valoració de les seves contribucions en termes de creació de valors, capacitats, ocupació i qualitat de vida per a la ciutadania. El seu valor cultural, social, mediambiental i econòmic ha estat igualment, reconegut com a substancial per a tota la societat, i la seva gestió sostenible constitueix una opció estratègica per al segle XXI.

El patrimoni cultural té un paper important per a la cohesió de les comunitats en un moment en què la diversitat cultural està augmentant en les societats europees. El rol fonamental del patrimoni cultural en la construcció d'identitats, en la cohesió de les

comunitats, i en el desenvolupament integral individual i col·lectiu de la ciutadania, han estat reconeguts en totes les polítiques per al segle XXI. Així també ho reconeix l'Agenda 2030 de l'ONU per al Desenvolupament Sostenible, que presenta la ciutadania mundial, la diversitat cultural i el diàleg intercultural com a principis globals del desenvolupament sostenible, i on la cultura s'esmenta explícitament en diversos dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030, i en particular en l'ODS dedicat a les ciutats.

Per totes aquestes raons els objectius de l'Any Europeu són:

1. Promoure el paper del patrimoni cultural com a element fonamental de la diversitat cultural i del diàleg intercultural.
2. Posar de relleu els millors mitjans per assegurar-ne la conservació, la salvaguarda i el gaudi per part de segments cada cop més amplis de la societat.
3. Impulsar les accions educatives en matèria de patrimoni que promouen la inclusió i la integració socials.
4. Potenciar la contribució del patrimoni cultural europeu a la economia i a la societat, mitjançant el seu potencial directe i indirecte, el recolzament a les indústries culturals i creatives, la innovació i la promoció d'un turisme sostenible.
5. Promoure el patrimoni cultural com un element important de la dimensió internacional de la Unió Europea.

La Diputació de Barcelona com a institució de govern local de segon nivell, promou el progrés i el benestar de la ciutadania del seu àmbit territorial mitjançant accions de suport als municipis de la demarcació, tot col·laborant en diferents camps, essent un dels primordials el de la cultura. Les polítiques públiques que ha desenvolupat aquesta Institució en matèria de patrimoni cultural sempre han reconegut la importància del seu ús social aprofitant els valors formatius que aporta a la societat. Polítiques que han fixat el focus en l'ampliació de l'accés al coneixement, al posar a l'abast de la ciutadania el conjunt integral del patrimoni cultural superant així les barreres físiques, intel·lectuals i socials que dificulten l'accessibilitat. Ha impulsat la visibilitat del patrimoni cultural mitjançant la seva inclusió en entorns digitals. I, finalment, ha garantit la salvaguarda i la conservació del patrimoni mitjançant programes que assegurin la preservació de la integritat física dels béns i que, a través de la digitalització, ofereixen alternatives a l'ús intensiu i degradador, tot promovent, a més, noves fórmules d'ús social i explotació cultural.

En aquest sentit volem manifestar l'adhesió de la nostra institució a la celebració de l'Any Europeu del Patrimoni Cultural 2018, tot afirmant la nostra voluntat de continuar vetllant per la salvaguarda, estudi i difusió del patrimoni cultural, factor fonamental per al desenvolupament integral de les persones i les comunitats; i en conseqüència, ens reafirmem en el nostre compromís amb la defensa i extensió dels drets culturals dels individus, entesos com a part indissociable dels drets humans.

Barcelona, 25 de gener de 2018